

MINISTERSTWO
INFORMACJI I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 22 WRZESNIA 1943 r.

/P o r a n n y/

Uwagi wstępno.

Sprawy polskie.

O sprawach polskich wzmiankuje się przy omawianiu celów wojny narodów sprzymierzonych. Powraca się przytom do znanych już wywodów. Według informacji niemieckich Gen.Gub. stają się głównym źródłem dostaw rolniczych dla Niemiec.

Sprawy ogólne.

Prócz zagadnień związanych z wypadkami na frontach, które oczywiście stanowią główny temat audycji tak Osi jak i sowieckich porusza się zagadnienia powojenne /charakterystyczna audycja dr.Scharpinga "o ubogich krownych/ i wysuwa znowu straszak bolszewizmu w Europie. Radio szwajcarskie podkreśla fakt prowadzenia przeciwko Szwajcarii wojny norwów w swoim rodzaju, a to przez rozsiłowanie nieprawdziwych wiadomości. Ankara, omawiając cel wojny obu stron wojujących uważa, że jeśli alianci nie zdołają osiągnąć swoich celów i nie zdołają zaprowadzić trwałego pokoju, to między wynikami wojny z 1914 a wynikami obecnej nie będzie żadnej różnicy.

I.

Dotyczące Polski.

GERMAN FORCES SERVICE /dla Norwegji/, po niemiecku,
D-t. B.B.C., 20.IX.g.20.30.

Jak donoszą z Krakowa: "Gen.Gub. stało się jednym z głównych źródeł produktów rolnych dla Większej Rzeszy." Słowa te wypowiedział dr.Frank na uroczystości dożynkowej.

ALLOUIS, po angielsku, D-t. B.B.C., 20.IX.g.18.30.

Korrespondent waszyngtoński "Dagons Nyheter" oświadcza, że plany sowieckiej polityki zagranicznej pozostają w dalszym ciągu wielką tajemnicą. Senatorowie St.Zjednoczonych są zdania, że Sowiety zażądatają w Europie conajmniej trzech państw bałtyckich, części Polski i Besarabji oraz Mandżurji na Dalekim Wschodzie.

NRBS, /Oś/, po angielsku, D-t. B.B.C., 20.IX.g.21.30.

W pogadance na temat pytań na które Churchill będzie musiał odpowiedzieć mówi się m.in.: publiczność chciałaby

wiedzieć coś więcej o przebiegu stosunków angielsko-rosyjskich. Jeśli nasz naród robi wielkie poświęcenia i ponosi olbrzymie ciężary to ma prawo wiedzieć o co walczy i czy n.p. jest zamiarem rządu Jego Królewskiej Mości uznanie proteksji Rosji do polskiego terytorium. Jeśli tak, to wówczas nie pozostaje nic innego jak obrócić się plecami i zapytać właściwie o co my walczymy? Nadszedł czas by postawić pytanie: co będzie lepsze czy panowanie Rosjan w Europie czy też to, co Hitler nazywa "Więszą Rzeszą".

WORKERS CHALLENGE, po angielsku, D-t.B.B.C., 20.IX.g.2
Zupełnym głupstwem jest stwierdzenie, że Niemcy ściągnęły na wschodniego frontu na Morze Śródziemne i do Włoch 50-60 dywizji. Tego rodzaju historyjki puszczają wóbiog ludzko podobni do polskiego generała Andersa, który jest poprostu płatnym pacholkiem kapitalizmu, i którego zadaniem jest oszukiwanie i okłamywanie Sowietów.

LAHTI, po rosyjsku, D-t.B.B.C., 20.IX.g.21.40.
Jedna z gazet szwedzkich omawia kruchość stosunków pomiędzy Zw.Sowieckim a zachodnimi demokracjami, podając jako przykład zerwanie stosunków dyplomatycznych między Zw.Sowieckim a Polską, zorganizowanie niemieckiego komitetu i polskiego komitetu w Moskwie, odwołanie Majskiego i Litwinowa, nieporozumienia w związku z zaproszeniem na konferencję w Quebec oraz krytykę planów organizacji powojennej Europy, których autorem jest Churchill, przez prasę sowiecką. Dziennik zastanawia się czy te wszystkie fakty nie świadczą o tym, że Sowiety nie chcą brać udziału w tego rodzaju organizacji świata, któraby gwarantowała bezpieczeństwo wszystkim narodom. Tego rodzaju stanowisko Sowietów uznacby należało za zły omen.

TRANSOCEAN, po niemiecku, D-t.B.B.C., 20.IX.g.22.48.
Według wiadomości z Teheranu przybyło tam ze Związku Sowieckiego 5.000 polskich Żydów. W najbliższych miesiącach udają się oni w dalszą drogę do Palestyny.

VICHY, po francusku, D-t.B.B.C., 20.IX.g.06.30.
Profesor Rene Martel wygłosił w Berlinie odczyt p.t. "Lokaja, którą dał bolszewizm we wschodnich oswobodzonych terytoriach". W celu powstrzymania wrogich nastrojów wśród ludności Sowiety zarządziły ogólną represję. Z pośród 5.milionów Galicjan 400.000 zniknęło, prawdopodobnie wywiezionych na północną Syberję. 18.000 zostało albo zamordowanych albo zastrzelonych. Terror szorono za pomocą częstych rowizji i nocnych przesłuchań. W Galicji komunizm umarł. Po Stalingradzie 84.000 Galicjan zgłosiło się na ochotnika do armji niemieckiej, a jeśliby zezwolono, to i 500.000 chwyciłoby za broń przeciw bolszewizmowi.

II.

O g ó l n o .

BERLIN, po niemiecku, D-t.B.B.C., 20.IX.g.11.25.
Dr.Otto Kriegk w przegładzie politycznym wypowieda poglądy, że ponieważ Roosevelt i Churchill mogliby

odzyskać równość polityczną z bolszewizmem tylko w razie uzyskania realnych sukcesów. Obecnie są zmuszeni do ustępowania bolszewikom. Oznacza to w dalszym ciągu wzmocnienie przyjaźni angielsko-amerykańsko-bolszewickiej. Dla nas jednak, oświadcza w dalszym ciągu autor, będzie to o tyle korzystne, że przyczyni się do wyjaśnienia politycznej sytuacji świata. Im więcej koncesji będą musieli Roosevelt i Churchill zrobić na rzecz bolszewizmu, szczególnie w sprawach dotyczących krajów wschodniej Europy, tem silniejsza musi być reakcja tych, którzy widzą, że zostali na skutek tego zdradzeni przez Anglię i Stany.

ALLOUIS, po niemiecku, D-t.B.B.C., 20.IX.g.18.45.

Dr. Scharping w pogadance o "ubogich krownych" wspomina, że szef prasowy prez. Wilsona napisał interesujący artykuł p.t. "Ubodzy krowni demokracji". Stwierdza on, że ubodzy krowni, a to przedstawicieli drobnych państw, którzy będą emigrantami nazywają się sami rządami, pozostają na uboczu, poza ogrodzeniem Białego Domu, i z pokorą oczekują wiadomości, które wyniosie im korespondent jakiegoś dziennika. Wspominają oni tylko dawno czasy, kiedy zostali zaproszeni do Białego Domu dla podpisania Karty Atlantykowej. Dzisiaj wszystko się zmieniło i nie słyszą już tych pięknych słów: "W. Bryt. i St. Zjednoczone nie życzą sobie zmian terytorialnych, któreby nie były w zgodzie ze swobodnie wyrażoną wolą zainteresowanych narodów." Obecnie już nikt nie pyta się małych narodów i ubogich krownych o zdanie.

NBBS, /Oś/, po angielsku, D-t.B.B.C., 20.IX.g.20.30.

Rosjanie chcą zorganizować nowy komitet aliancki, składający się z przedstawicieli Francji, przedstawicieli rządów wygnańczych i innych. Wiadomość ta pochodzi od brytyjskiego korespondenta w Moskwie, który nadmienia, że "Wojna i klasa pracująca" ogłosiła całkowity i szczegółowy plan nowego komitetu. Korespondent ten wyraża przekonanie, że celem Rosji jest doprowadzenie do tego, by małe państwa reprezentowane były przez ludzi wyznaczonych przez Rosjan, tak, by komitet miał zdecydowaną większość prosowietką. Dodaje on, że idea nowego komitetu prawdopodobnie poważnie wpłynie na przebieg dyskusji, gdy dojdzie do planowanej konferencji trzech.

TRANSOCEAN, po angielsku, D-t.B.B.C., 20.IX.g.15.24.

Jak donoszą ze Sztokholmu pani Kollontaj, ambasador sowiecki w Szwecji, zaprzeczyła pogłoskom, jakoby Finlandja zamierzała zawrzeć odrębny pokój z Sowietami. Pogłoski te rozszły się w związku z mianowaniem jej na stanowisko ambasadora w Sztokholmie. Są to czyste wymysły.

RADIO WATYKAN, po hiszpańsku, D-t.B.B.C., 20.IX.g.21.00.

Nasutek okoliczności niezależnych od Watykanu komunikacja pocztowa ze słuchaczami została przerwana. Podjęcie komunikacji zostanie podane do wiadomości przez radio.

RADIO NACIONAL, /Hiszpanja/, po hiszp. D-t.B.B.C. 20.IX.21.30.

Piąta i 10-ta armje alianckie we Włoszech zostały zdziobatkowane i straty ich wynoszą w zabitych 10.000. Ogółem alianci stracili przeszło 20.000 ludzi w czem znajduje się 108 oficerów i 4.000 żołnierzy wziętych do niewoli. Prócz tego stracono 152 tanki, 52 armaty, 92 granatniki, paręset karabinów maszynowych oraz 9 stacji radiowych.

- 4 -

SWISS OVERSEAS SERVICE, po angielsku, D-t.B.B.C.,
20.IX.g.02.30.

Strony wojujące używają w stosunku do siebie nawzajem okropnych broni. Ponieważ jesteśmy neutralni nie kierujemy ich przeciwko nam. Ale jest jeden rodzaj broni, którego się przeciw nam używa iktórą może wyrządzić poważne szkody, a to wojna nerwów. Jednym z przykładów jest fałszywa wiadomość, podana przez jedną ze stacji radiowych zagranicznych, jakoby Niemcy stosowały w stosunku do nas presję dyplomatyczną, celem oddania im do użytku linii kolejowych przez Simplon i Loschberg dla transportów wojskowych do Włoch. Jest to wiadomość zupełnie nieprawdziwa i klasyczny przykład kłamstwa.

SCHWARZENBURG, po niemiecku, D-t.B.B.C., 20.IX.g.12.30.

Stacja donosi, że o godz.10.30 zamknięta została przez Niemców granica w Ponte Chiasso. W ten sposób ok. 600 ludzi po obu stronach granicy nie mogło udać się do pracy. Również wstrzymano cały ruch pasażerski między Włochami a Szwajcarią.

Godz.19.30.

Na krótko przed godziną 17.00 Niemcy spowrotem otworzyli granicę w Ponte Chiasso.

ANKARA, po angielsku, D-t.B.B.C., 20.IX.g.16.00.

Ulus omawia zasady pokojowe, głoszone w obocnym wielkim konflikcie przez obie wojujące strony. Jedna strona twierdzi, że utrzymanie pokoju światowego oraz porządku powinno należeć do niewielu wielkich mocarstw, które również posiadać będą rodzaj prawa protekcji nad krajami, które znajdują się w sferze ich obszaru wpływów. Zasady pokoju głoszone przez narody zjednoczone oparte są natomiast na prawie równości dla wszystkich narodów. Prawdą jest, że zwycięzcy będą musieli użyć swojej siły dopóki pokój nie zostanie ustalony, ale później napewno doprowadzą do zorganizowania międzynarodowego ciała, którego zadaniem będzie utrzymanie pokoju światowego. Alianci walczą aby uzyskać słuszny i trwały pokój oraz trwałe bezpieczeństwo dla wszystkich narodów świata. Jeśli cel ten nie zostanie osiągnięty, to przyszłe generacje odkryją, że nie zaistniała różnica między pokojem, który zakończył wojnę światową z roku 1914 oraz tym pokojem, który zakończył drugą wojnę światową z roku 1939.

CBS, /New-York/, po angielsku, D-t.B.B.C.19.IX.g.19.30

Korespondent radiowy E.R.Murrow oświadcza: parę tygodni temu uzgodniono, że konferencja trzech mocarstw ma odbyć się w Londynie, obecnie jednak miejsce konferencji zmieniono na Moskwę. Słowo "exploratory" użyte zostało w związku z mającą nastąpić konferencją, co nie jest zbyt zachęcającym znakiem. Interes brytyjski w dojściu do porozumienia z Rosją nie, jest oparty na sentymentalnych lub ideologicznych podstawach. Jest to kwestja własnego interesu, jeśli nie samoprony. Sytuacja W.Brytanji pomiędzy St.Zjednoczonymi i Rosją wydaje się być bardzo niewygodna. Bezpieczeństwo wielkich części Imperium brytyjskiego zależy od St.Zjednoczonych, podczas gdy zabezpieczenie W.Brytanji zależy, tak jak w przeszłości, od przyniorza z silnym państwem w Europie.